

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

УПУТСТВО

о примјени Правила пласмана средстава по кредитним линијама и зајмовима

I ОПШТА ОДРЕДБА

Упутством о примјени Правила пласмана средстава по кредитним линијама и зајмовима (у даљем тексту: Упутство) регулишу се питања од значаја за реализацију пласмана средстава која нису регулисана Правилима пласмана средстава по кредитним линијама и зајмовима (у даљем тексту: Правила).

II КОРИСНИЦИ СРЕДСТАВА

Корисници средстава по кредитним линијама су: предузетници и правна лица са сједиштем у Републици Српској и правна лица са сједиштем у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине која су у стопостотном власништву лица која су држављани Републике Српске и физичка лица са пребивалиштем у Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

III ОБАВЕЗНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Документацију коју доставља финансијски посредник или корисник зајма уз захтјев за кредит/зајам чине обавезна документација прописана Упутством и документација коју прописује финансијски посредник.

Обавезна документација за кредитне линије се доставља у електронском облику уз захтјев за кредит и одлуку о одобрењу кредита. Финансијски посредник је дужан доставити изјаву да је у посједу прописане документације.

Документација за правна лица за:

- Кредитну линију за предузетнике и предузећа
  - Кредитну линију за пољопривреду
  - Кредитну линију за почетне пословне активности
  - Кредитну линију за микробизнис у пољопривреди
-
- Актуелни извод из судског регистра (Извод), са приказом дјелатности, *не старији од мјесец дана*;
  - Изјава о власнички повезаним правним лицима подносиоца захтјева (*удио власника у другим друштвима и удио друштва - подносиоца захтјева у другим привредним друштвима*);
  - Бизнис план са пројекцијама биланса стања, биланса успјеха и готовинског тока за вријеме трајања отплате кредита (*осим за захтјеве за кредит до 100.000 КМ и захтјеве чија је намјена набавка обртних средстава и/или плаћање пореских обавеза и/или рефинансирање*);

- Финансијски извјештаји предузећа за посљедњи обрачунски период (годишњи), овјерени од стране АПИФ, односно надлежног органа Брчко Дистрикта, а за новооснована предузећа финансијски извјештаји оснивача за посљедњи обрачунски период (годишњи) или извјештај о процјени улога (*изузев подносилаца захтјева за КЛ за почетне пословне активности*);
- Бруто биланс на дан подношења захтјева за кредит код финансијског посредника;
- За правна лица са сједиштем у Брчко Дистрикту - увјерење о држављанству РС за лица - власнике са пребивалиштем у Брчко Дистрикту (*предузећа са подручја Брчко Дистрикта морају бити у стопостотном власништву лица која су држављани Републике Српске*);
- Уколико је намјена кредита измирење пореских обавеза - увјерење о износу доспјелих обавеза из Пореске управе Републике Српске и/или увјерење о износу доспјелих обавеза из Управе за индиректно опорезивање Босне и Хецеговине;
- Уколико је намјена кредита рефинансирање:
  - Уговор о кредиту/задужењу које је предмет рефинансирања са потврдом о стању дуга (потврда од повјериоца или извјештај из ЦРК),
  - Рачун који је плаћен, уз доказ о извршеном плаћању;
- Уколико је намјена кредита куповина грађевинског објекта - уговор о купопродаји овјерен код нотара.
- Уколико је намјена кредита изградња грађевинског објекта - рјешење о одобрењу за грађење или локацијски услови са доказом да је поднесен захтјев за издавање рјешења о одобрењу за грађење надлежном органу;
- Уколико је предмет финансирања изградња грађевинског објекта, доказ да је земљиште на коме је планирана изградња у власништву подносиоца захтјева за кредит;
- Уколико је намјена кредита подизање вишегодишњих засада - доказ да је земљиште на којем се подижу засади у власништву подносиоца захтјева или да исти има закључен уговор о концесији или уговор о вишегодишњем закупу;

Документација за правна лица за:

- Кредитну линију за јединице локалне самоуправе
  - Буџет подносиоца захтјева за наредну и/или текућу годину;
  - Извршење буџета за претходне три године;
  - Посљедњи доступан извјештај о стању дуга;
  - Одлука скупштине подносиоца захтјева о задужењу;
  - Сагласност Министарства финансија РС за задужење;
  - Финансијски извјештаји за посљедњи обрачунски период (годишњи), *овјерени од стране АПИФ*;
  - Уколико је намјена кредита рефинансирање:

- Уговор о кредиту/задужењу које је предмет рефинансирања са потврдом о стању дуга,
- Доказ о плаћеној финансијској обавези,
- Рачун који је плаћен, уз доказ о извршеном плаћању,
- Изјава о стању пренесених обавеза.

Документација за физичка лица за:

- **Кредитну линију за почетне пословне активности**
  - **Кредитну линију за пољопривреду**
  - **Кредитну линију за предузетнике и предузећа**
- Увјерење надлежног органа о обављању дјелатности, *не старије од мјесец дана прије подношења захтјева за кредит;*
  - Изјава о власнички повезаним правним лицима подносиоца захтјева (удио власника у другим друштвима и удио подносиоца захтјева у другим привредним друштвима);
  - Бизнис план са пројекцијом готовинског тока за вријеме трајања отплате кредита (осим за захтјеве за кредит до 100.000 КМ и захтјеве чија је намјена набавка обртних средстава и/или плаћање пореских обавеза и/или рефинансирање за које треба доставити основне информације о пројекту);
  - Годишња пореска пријава за порез на доходак за лица која остварују доходак од самосталне дјелатности (*за посљедњи обрачунски период*);
  - Увјерење о држављанству Републике Српске за лица са пребивалиштем у Брчко Дистрикту (*предузећа морају бити у стопостотном власништву лица која су држављани Републике Српске*);
  - Уколико је намјена кредита измирење пореских обавеза - увјерење о износу доспјелих обавеза из Пореске управе Републике Српске и/или увјерење о износу доспјелих обавеза из Управе за индиректно опорезивање Босне и Хецеговине;
  - Уколико је намјена кредита рефинансирање:
    - Уговор о кредиту/задужењу које је предмет рефинансирања са потврдом о стању дуга (потврда од повјериоца или извјештај из ЦРК), а у случају да је код предузетника ненамјенски кредит који гласи на физичко лице - доставити нотарски овјерену изјаву да су кредитна средства утрошена за финансирање предузетничке дјелатности са доказима,
    - Рачун који је плаћен, уз доказ о извршеном плаћању;
  - Уколико је намјена кредита куповина грађевинског објекта - уговор о купопродаји овјерен код нотара;
  - Уколико је намјена кредита изградња грађевинског објекта - рјешење о одобрењу за грађење или локацијски услови са доказом да је поднесен захтјев за издавање рјешења о одобрењу за грађење надлежном органу;
  - Уколико је предмет финансирања изградња грађевинског објекта, доказ да је земљиште на коме је планирана изградња у власништву подносиоца захтјева за кредит;

- Уколико је намјена кредита подизање вишегодишњих засада, доказ да је земљиште на којем се подижу засади у власништву подносиоца захтјева или да исти има закључен уговор о концесији или уговор о вишегодишњем закупу;
- Ако подносилац захтјева за кредит није носилац породичног пољопривредног газдинства, а није наведен на потврди коју издаје АПИФ, обавезна је кућна листа не старија од мјесец дана.

Документација за физичка лица за:

- **Кредитну линију за микробизнис у пољопривреди**
- Потврда надлежног органа о обављању пољопривредне дјелатности;
- Увјерење о држављанству Републике Српске за лица са пребивалиштем у Брчко Дистрикту;
- Уколико је намјена кредита измирење пореских обавеза - увјерење о износу доспјелих обавеза из Пореске управе Републике Српска и/или увјерење о износу доспјелих обавеза из Управе за индиректно опорезивање Босне и Хецеговине;
- Уколико је намјена кредита рефинансирање:
  - Уговор о кредиту/задужењу које је предмет рефинансирања са потврдом о стању дуга (потврда од повјериоца или извјештај из ЦРК), а у случају да је кредит ненамјенски - доставити нотарски овјерену изјаву да су кредитна средства утрошена за финансирање пољопривредне дјелатности са доказима,
  - Рачун који је плаћен, уз доказ о извршеном плаћању;
- Уколико је предмет финансирања подизање вишегодишњих засада, доказ да је земљиште на којем се подижу засади у власништву подносиоца захтјева или да исти има закључен уговор о концесији или уговор о вишегодишњем закупу;
- Ако подносилац захтјева за кредит није носилац породичног пољопривредног газдинства, а није наведен на потврди коју издаје АПИФ, обавезна је кућна листа, *не старија од мјесеца дана прије подношења захтјева за кредит.*

Документација за физичка лица за:

- **Стамбени кредити**
- Фотокопија личне карте подносиоца захтјева за кредит, брачног друга и остале учеснике у кредиту;
- Увјерење о пребивалишту за све учеснике у кредиту;
- Увјерење о држављанству Републике Српске за лица са пребивалиштем у Брчко Дистрикту;
- Увјерење о непосједовању куће или стана у општини пребивалишта и општини реализације кредита за подносиоца захтјева, брачног друга, *не старије од мјесеца дана прије подношења захтјева за кредит;*

- Увјерење о непосједовању куће или стана у општини пребивалишта и општини реализације кредита за подносиоца захтјева, брачног друга и остале чланове породичног домаћинства, изузев постојеће стамбене јединице, *не старије од мјесец дана прије подношења захтјева за кредит (за проширење стамбене јединице);*
- Овјерена кућна листа;
- Рјешење/увјерење надлежног органа да је подносилац захтјева носилац наведеног права/статуса, *(за бенефицирану групу);*
- Извод из матичне књиге рођених за свако дијете *(за бенефицирану групу, групу I и општу групу);*
- Извод из матичне књиге вјенчаних, *(за бенефицирану групу, групу I и општу групу);*
- Овјерене копије диплома/увјерење о завршеном високом образовању, као доказ о завршеном степену стручне спреме (VII степен и виши степен од VII) за оба супружника, *(за групу I);*
- Извод из матичне књиге рођених за подносиоца захтјева *(за самце);*
- Предуговор или уговор закључен са продавцем о куповини стамбене јединице, *(за куповину и проширење куповином);*
- Земљишно-књижни извадак о некретности (у даљем тексту: ЗК извадак) и посједовни лист (у даљем тексту: ПЛ) или лист непокретности (у даљем тексту: ЛН) или извод из књиге уложених уговора (у даљем тексту: извод из КУУ) за етажне власнике, који гласе на продавца и рјешење о одобрењу за грађење за стамбене јединице у изградњи, издато инвеститору, *(за куповину);*
- Рјешење о одобрењу за грађење, односно рјешење о одобрењу за реконструкцију које гласи на подносиоца захтјева и/или брачног друга и/или сродника у првом и другом степену праве или другом степену побочне линије крвног сродства подносиоцем захтјева или брачним другом *(за изградњу, реконструкцију и проширење стамбене јединице изградњом);*
- Предмјер и предрачун радова за планиране фазе изградње које ће се финансирати из кредитних средстава *(за изградњу и реконструкцију стамбене јединице);*
- Имовински документ (ЗК извадак и ПЛ или ЛН или извод из КУУ) за постојећу стамбену јединицу у власништву подносиоца захтјева и/или брачног друга, *(за проширење стамбене јединице и реконструкцију)*
- Корисници стамбених кредита сврстани су у 4 (четири) групе:
  1. група млади брачни парови
    - корисници средстава млађи од 30 година, обоје
  2. бенефицирана група:
    - чланови породица погинулих и несталих бораца,
    - ратни војни инвалиди од I до IV категорије,
    - цивилне жртве рата од I до IV категорије,
    - особе са инвалидитетом из члана 21. став 3. Закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида,

- породице и самохрани родитељи са четворо и више дјеце,
  - корисници средстава који средства користе за рјешавање стамбеног питања на територији неразвијене или изразито неразвијене општине.
  - родитељи или старатељи дјеце и пунољетних лица са сметњама у развоју из члана 18. став а) алинеја 2) и став б) алинеја 2) Закона о социјалној заштити.
3. група I:
- брачни парови, VII степен стручне спреме обоје,
  - породице и самохрани родитељи са троје дјеце,
4. општа група:
- породице и самохрани родитељи са једно или двоје дјеце.“

Документација за:

- **Зајмове за демобилисане борце Војске Републике Српске (ВРС)**

За реализацију зајма демобилисани борац доставља у ИРБРС, преко надлежне општинске Борачке организације Републике Српске (БОРС), сљедећу документацију:

- Захтјев за зајам;
- Овјерена копија личне карте корисника зајма;
- Потврда из ЦИПС-а о мјесту пребивалишта корисника зајма;
- Пословни план;
- Предрачун/купопродајни уговор или изјава да ће се предмет куповине набављати од физичких лица (*уколико није достављен уз захтјев БОРС-у, тражени зајам мора бити у цијелости покривен овим документима*);
- Корисник зајма и жиранти не могу бити старији од 65 година у моменту отплате зајма;
- Документацију за додатни инструмент/е обезбјеђења отплате зајма - у зависности од тога шта је понуђено као обезбјеђење отплате зајма:

а) Јемство:

- Изјаве жираната,
- Овјерене и потписане платне листе за задња три мјесеца,
- Потврда из ЦИПС-а о мјесту пребивалишта жиранта,
- Овјерене копије личних карата жираната.

и/или

б) Хипотека на некретнине:

- Усаглашен ЗК извадак и ПЛ или извод из КУУ (за етажне власнике), *не старији од 30 дана од дана подношења захтјева за зајам,*
- Процјена вриједности хипотеке од стране овлашћеног лица - судског вјештака, *не старија од 12 мјесеци од дана подношења захтјева за зајам,*

- Изјава о сагласности на хипотеку, *ако је некретнина која се ставља под хипотеку власништво других лица,*

и/или

в) *Залог на покретну имовину:*

- *Процјена вриједности покретне имовине од стране овлашћеног лица - судског вјештака, не старији од 12 мјесеци од дана подношења захтјева за зајам.*

Прихватљивост понуђених инструмената обезбјеђења за Зајмове за демобилисане борце Војске Републике Српске (ВРС) је дефинисана Политиком обезбјеђења пласмана ИРБРС.

• **Зајмове за привредне субјекте чији је већински оснивач БОРС или демобилисани борац ВРС**

- Пореско увјерење о измиреним пореским обавезама из Пореске управе Републике Српске;
- Пореско увјерење о измиреним пореским обавезама из Управе за индиректно опорезивање Босне и Хецеговине (*само за обвезнике*);
- Уколико је намјена зајма изградња грађевинског објекта - рјешење о одобрењу за грађење које гласи на подносиоца захтјева за зајам или локацијски услови који гласе на подносиоца захтјева за зајам са доказом да је подносилац захтјева за зајам поднио захтјев за издавање рјешења о одобрењу за грађење надлежном органу;
- Уколико је намјена кредита куповина грађевинског објекта - уговор о купопродаји овјерен код нотара;
- Овјерена копија Потврде о регистрацији (ЈИБ);
- Изјава о власнички повезаним правним лицима подносиоца захтјева (*удио власника у другим друштвима и удио друштва - подносиоца захтјева у другим привредним друштвима*);
- Детаљне информације о обавезама по дугорочним и краткорочним кредитима код финансијских и нефинансијских институција, као и другим законским и уговорним обавезама према пословним партнерима и институцијама (*уговор о кредиту код банке, потврда о посљедњем стању дуга, потврда о измиреном порезу итд.*);
- Уговори са најважнијим купцима и добављачима;
- Овјерене копије картона депонованих потписа (свих отворених рачуна);
- Изјава о инструментима обезбјеђења са јасно наведеним подацима о покретним и непокретним инструментима обезбјеђења;
- Приједлог и прилог обезбјеђења зајма уколико је обезбјеђење:

1. хипотека: ЗК извадак са назнаком о уписаним теретима, посједовни лист, копија катастарског плана (*не старије од 30 дана*), процјена некретнине извршена од стране овлашћеног судског вјештака (*не старија од 12 мјесеци*) и употребна дозвола када је ријеч о пословном објекту; објекти морају бити осигурани, а полиса осигурања винкулирана на Фонд.

2. опрема: доказ о власништву и идентификацији опреме, процјена опреме извршена од стране овлаштеног судског вјештака, опрема мора бити осигурана, а полиса осигурања винкулирана на Фонд.
  3. јемац: информације о јемцу, оснивачка документа са свим прилозима и финансијски извјештаји за претходна два периода, бруто биланс на дан подношења захтјева, по могућности картице купаца и добављача, сагласност јемца за провјеру кредитних задужења у Централном регистру кредита.
  4. безусловна гаранција Гарантног фонда Републике Српске: изјава подносиоца захтјева да ће обезбиједити безусловну гаранцију Гарантног фонда Републике Српске у износу прихватљивом за обезбјеђење траженог зајма;
- Овјерена копија личне карте предузетника (за *предузетнике*);
  - Бизнис план (са пројекцијом готовинског тока за вријеме трајања отплате зајма); (за *предузетнике*);
  - Годишња пореска пријава за порез на доходак за лица која остварују доходак од самосталне дјелатности (за два посљедња обрачунска периода, за *предузетнике*);
  - Увјерење надлежног органа о обављању дјелатности, не старије од мјесец дана прије подношења захтјева за зајам (за *предузетнике*);
  - Овјерена копија личне карте власника предузећа и директора предузећа (за *правна лица*);
  - Пословни план са пројекцијама биланса стања, успјеха и готовинског тока за период отплате кредита (за *правна лица*);
  - Актуелни извод из судског регистра, са приказом дјелатности, не старији од мјесец дана (за *правна лица*);
  - Обавјештење о разврставању пословног субјекта по дјелатности из АПИФ (за *правна лица*);
  - Порески идентификациони број (ПИБ) (за *правна лица*);
  - Овјерени финансијски извјештаји, за два посљедња обрачунска периода (за *правна лица*);
  - Бруто биланс на дан подношења захтјева потписан и овјерен од стране одговорног лица (за *правна лица*);
  - Аналитичке картице купаца и добављача - са даном бруто биланса (за *правна лица*);
  - Предрачуни (уколико се ради о изградњи објекта предрачун радова, а ако се ради о набавци опреме доставити предрачуне добављача); (и)
  - Изјава о отвореним пословним рачунима код банака у земљи са назнаком главног рачуна (за *правна лица*);
  - ОП образац (за *правна лица*);

Прихватљивост понуђених инструмената обезбјеђења за Зајмове за демобилисане борце Војске Републике Српске (ВРС) је дефинисана Политиком обезбјеђења пласмана ИРБРС.

ИРБРС у процесу обраде захтјева за кредит/зајам, поред напријед наведене обавезне документације по кредитним линијама и зајмовима, може захтијевати достављање додатне документације/образложења уколико се за истим укаже потреба.

IV ЗНАЧЕЊЕ И САДРЖАЈ ПОЈМОВА И ИЗРАЗА

Појмови и изрази у примјени Правила односно реализацији пласмана средстава имају значења и садржај одређен Упутством.

Значење и садржај појмова и израза у примјени Правила - реализацији пласмана средстава

1. Намјена

Из средстава по кредитним линијама финансира се набавка основних и обртних средстава у сврху покретања, модернизације или проширења пословне дјелатности, плаћање пореских обавеза и рефинансирање у сврху побољшања ликвидности, као и куповина, изградња, реконструкција или проширење стамбених јединица на територији Републике Српске и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

- **Набавка** је куповина и грађење (у смислу одредаба члана 2. Закона о уређењу простора и грађењу);
- **Основна средства** обухватају земљиште, шуме и вишегодишње засаде, грађевинске објекте, опрему, алат и инвентар и основно стадо;
- **Набавна вриједност** некретнина, постројења и опреме, према Међународном рачуноводственом стандарду број 16, обухвата:
  - куповну цијену, укључујући увозне накнаде и неповратне порезе на промет, након одбитка трговачких попушта и рабата,
  - све трошкове који се могу директно приписати довођењу средства на локацију и у радно стање за намјеравану употребу.

Примјери трошкова који се могу директно приписати су:

- почетни трошкови припреме мјеста,
- почетни трошкови испоруке и манипулативни трошкови,
- почетни трошкови инсталирања и монтаже,
- трошкови тестирања правилног функционисања погона, након одбитка нето користи од продаје произведених јединица током довођења средства на локацију и у стање спремно за употребу (на примјер, узорци произведени током тестирања опреме);
- **Обртна средства** обухватају сировине и материјале, горива и мазива, материјал у обради и доради, амбалаже и ауто гуме, трошкове енергије, комуникација, транспорта, лична примања и доприноса на лична примања и друго везано за производњу. (Обртна средства су дио пословних средстава која се по правилу троше једнократним улагањем у производни процес и друге пословне процесе). За кредитне линије Зајмови за демобилисане борце ВРС и Зајмови за привредне субјекте чији је већински оснивач БОРС или демобилисани борац ВРС прихватају се трошкови регистровања дјелатности и трошкови обраде инструмената обезбјеђења;

- **Пореске обавезе** обухватају обавезе корисника из надлежности Пореске управе Републике Српске и Управе за индиректно опорезивање Босне и Хецеговине;
- **Додатно запошљавање демобилисаних бораца ВРС** обухвата запошљавање једног или више незапослених демобилисаних бораца ВРС у привредном субјекту чији је већински оснивач БОРС или демобилисани борац ВРС;
- **Рефинансирање** подразумева:
  - рефинансирање финансијских обавеза,
  - рефинансирање трошкова фактурисаних и плаћених највише три године прије датума подношења захтјева за кредит, изузетно за КЛ за јединице локалне самоуправе највише пет година прије датума подношења захтјева за кредит.
  - финансирање пренесених обавеза.

ИРБРС неће рефинансирати кредите одобрене из средстава фондова којима управља ИРБРС који су пласирани путем финансијских посредника којима је дозвола за рад Агенције за банкарство Републике Српске одузета;

- Под **грађењем** се подразумева процес који обухвата извођење припремних и грађевинских радова (укључујући грађевинско-занатске и инсталатерске радове) за изградњу нових објеката, извођење ових радова приликом реконструкције, доградње, надоградње код постојећих објеката, заштите споменика културе (конзервације, рестаурације, репродукције и илуминације) те изградње привремених објеката и уклањање објеката;
- Под **доградњом** се подразумева проширење хоризонталних габарита постојећег објекта којим се заузима земљиште или простор у односу на тај објекат, ако дограђени дио чини грађевинску и функционалну цјелину са објектом уз који се дограђује;
- Под **надоградњом** се подразумева изградња једне или више етажа на постојећем објекту, којим се добија нови стамбени или пословни простор;
- Максималан износ за реконструкцију и проширење стамбене јединице износи **75.000,00 КМ**;
- Под **реконструкцијом стамбених јединица** сматра се извођење грађевинских и других радова, радова у сврху промјене намјене, као и радова санације на постојећем објекту, којима се мијењају конструктивни елементи који могу утицати на стабилност објекта или његових појединих дијелова, уграђују нове инсталације или опрема, мијења технолошки процес или вањски изглед објекта те мијењају услови дати у одобрењу за грађење на основу којег је објекат изграђен;
- Под **проширењем стамбених јединица** подразумева се проширење стамбеног простора куповином или реконструкцијом, надоградњом и доградњом (*само у случајевима када укупна површина постојеће стамбене јединице не прелази 50м² за подносиоца захтјева увећано за додатних 20 м² за сваког осталог члана домаћинства*);
- Лица која реализују кредит на територији **неразвијене или изразито неразвијене општине** припадају бенефицираној групи корисника кредита;
- **Стамбена јединица** - скуп просторија намијењених за становање са помоћним просторијама које по правилу чине једну грађевинску цјелину и имају засебан улаз;

- Набавка основних/обртних средстава не подразумејева компензације и цесије;

2. Намјенско трошење, употреба и коришћење пласираних средстава

Документација којом се доказује намјенско трошење пласираних средстава се доставља у електронском облику.

Као доказ о намјенском утрошку средстава ИРБРС прихвата:

- Рачун, овјерена копија уговора о купопродаји, овјерена копија уговора о изградњи/грађењу као основ за пренос средстава који се доказује налогом за пренос средстава или банковним изводом из којег је видљиво да је плаћање извршено;
- Код финансирања набавке основних/обртних средстава и инфраструктурних пројеката прихватају се неплаћени рачуни и привремене или коначне ситуације не старији од 36 мјесеци од датума подношења захтјева за кредит;
- Код рефинансирања прихватају се рачуни датирани најраније три године од датума подношења захтјева за кредит, изузетно за КЛ за јединице локалне самоуправе највише пет година прије датума подношења захтјева за кредит, *уз доказ да су исти плаћени*;
- Приликом куповине средстава правних лица/предузетника од физичких лица као доказ о намјенском утрошку средстава неопходно је доставити купопродајни уговор или откупни блок и доказ о преносу средстава;
- За куповину стоке, корисник треба доставити:
  - Рачун, уколико купује стоку од правног лица,
  - Уколико купује од физичког лица потребно је једно од сљедећег:
    - Купопродајни уговор закључен између продавца и купца стоке, овјерен код надлежног органа, или
    - Извјештај кредитног референта финансијског посредника о посјети клијенту који потврђује да је клијент купио од продавца одређени број грла по наведеној цијени и укупну вриједност набављене стоке;
- *За КЛ микробизнис у пољопривреди:* уколико је предмет набавке услуга физичког лица као доказ о намјенском утрошку средстава прихватљива је овјерена изјава кредитног референта финансијског посредника да су предметне услуге извршене;
- За зајмове за демобилисане борце ВРС као доказ о намјенском утрошку средстава, ИРБРС прихвата и записник о извршеној контроли намјенске употребе и намјенског коришћења пласираних средстава по уговору о зајму, достављен и овјерен од стране БОРС-а или надлежне општинске борацке организације. Код додатног запошљавања демобилисаних бораца ВРС потребно је доставити копије М1 (ПД 3100) обрасца за сваког новозапосленог демобилисаног борца ВРС, најкасније три мјесеца од дана исплате зајма, односно дана запошљавања, као и достављене потврде о броју запослених демобилисаних бораца ВРС најмање за наредну годину дана, овјерене од стране Пореске управе Републике Српске, односно надлежног органа Брчко Дистрикта.

Коришћење средстава

- Подносилац захтјева за кредит/зајам дужан је да средства набављена из кредитних линија/зајмова ИРБРС употребљава и користи у складу са пословним планом и захтјевом за кредит/зајам. У случају да корисник кредита, по закључењу уговора о кредиту/зајму, утврди да није у могућности реализовати набавку у складу са одобреним пословним планом и захтјевом за кредит/зајам, дужан је о томе обавијестити финансијског посредника/ИРБРС, а финансијски посредник ИРБРС са приједлогом алтернативне употребе средстава. Корисник кредита/зајма нема право користити средства кредита за другу намјену изузев намјене која је одобрена од стране ИРБРС.